بزرگ مردی که نشناختیم...

نگاهی به سویه‌هایی از شخصیت علمی شهید محسن فخری‌زاده

گروه سیاست

نگاه روز

هفت روز از از دست‌دادن شهید محسن فخری‌زاده، دانشمند هسته‌ای کشورمان، می‌گذرد. در روزهای گذشته، بیشتر رسانه‌ها به پیامدهای ترور ایشان پرداختند و شخصیت علمی و انسانی ایشان کمتر مورد بحث و گفت‌وگو قرار گرفت. شاید مهم‌ترین دلیل دراین زمینه، جایگاه مهم ایشان در پیشبرد پروژه‌های امنیتی و دفاعی بود که اجازه نمی‌داد اطلاعات و حتی تصاویری از ایشان در رسانه‌ها منتشر شود. همین مسئله هم سبب شد وقتی برخی گروه‌های سیاسی به‌دنبال آن بودند که از ترور شهید فخری‌زاده برای مطامع سیاسی‌شان استفاده کنند و بر طبل ضدیت با برجام و مذاکرات در این زمینه بکوبند، انتشار تصاویر تقدیر از شهید فخری‌زاده و اعطای نشان درجه دو خدمت به ایشان از دست رئیس‌جمهوری، حسن روحانی، در مراسم «افتخارآفرینان برجام» برای نخستین‌بار، آنان را شوکه کند. اکنون، فرصت مغتنمی است تا از زبان برخی از همکاران و دوستان شهید فخری‌زاده، گوشه‌هایی از زوایای پنهان و ناآشنای شخصیتی و تلاش‌های علمی ایشان برای عموم نمایان شود.

شخصیتی جامع؛ عالم علمی و معنوی

حجت‌الاسلام دکتر عبدالحسین خسروپناه، استاد حوزه و دانشگاه و رئیس مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، در مصاحبه‌ای با پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری درباره ویژگی‌های شهید فخری‌زاده گفت: «شخصیت دکتر فخری‌زاده، شخصیت جامعی بود که سه ویژگی را با هم داشت. ویژگی اول اینکه ایشان دانشمند هسته‌ای بود. رشته‌اش فیزیک هسته‌ای بود و دانش فیزیک هسته‌ای را متفکرانه می‌دانست. ویژگی دوم ایشان، صفا، حالات عرفانی، خلق‌وخو، ویژگی‌های اخلاقی و عرفانی بود. نگاه شهید فخری‌زاده به عالم و آدم واقعا توحیدی بود؛ یک شخصیت معنوی که اهل تهجد، اهل ذکر و اهل مسائل عرفانی بود. ویژگی سومی که حاج محسن داشت، توان بسیار بالای مدیریتی ایشان بود که می‌توانست تیم‌های مختلف علمی را جمع کند و در زمینه‌های مختلف دستاوردی را به نتیجه برساند. ایشان در حوزه هسته‌ای جزو مدیران کلان تیم‌های مختلف هسته‌ای بود؛ چون فعالیت‌های هسته‌ای تیم‌های متعددی دارد. در حوزه‌های موشکی و در یک سال اخیر درزمینه کرونا و تولید کیت تست کرونا و تولید واکسن که الان به آزمایش انسانی رسیده، توان مدیریت بالای ایشان بود که توانست مجموعه‌ها را جمع کند و کار را به نتیجه برساند. به نظر من، جمع این سه ویژگی، ایشان را یک شخصیت کم‌نظیر و برجسته کرد که باید به آن توجه کنیم.»

> این شهید بزرگوار توانست به‌عنوان حلقه مرکزی فعالیت‌های علمی هسته‌ای و دفاعی منشأ خدمات باشد

مرجعیت علمی در کمال تواضع

دکتر محمدمهدی طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی و عضو هیئت‌علمی دانشکده فیزیک دانشگاه شهیدبهشتی، و همچنین از دوستان و همکاران شهید فخری‌زاده نیز در گفت‌وگویی با پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری، درباره ویژگی‌های این شهید بزرگوار گفت: «این شهید بزرگوار سال‌ها توانست به‌عنوان حلقه مرکزی فعالیت‌های علمیِ هسته‌ای و دفاعی منشأ خدمات باشد. ایشان در حوزه تخصصی، جایگاه خودش را که در حوزه دتکتورهای هسته‌ای بود خوب می‌دانست؛ اما وقتی در کنار دیگر دوستان می‌نشست، هیچ وقت به‌عنوان مدعی و حرف آخر، حرف نمی‌زد. این خصلت اجازه داده بود که فخری‌زاده یک مدیر دوست‌داشتنی برای همه خادمین علم و خادمین ملت بزرگ ایران باشد و این ویژگی آن‌ها را جذب ایشان کرده بود؛ اما ابعاد دیگری هم در وجود فخری‌زاده بود که این شهید بزرگوار را به‌عنوان قطب حرکتی شهیدانی چون علیمحمدی، شهریاری و دیگر عزیزان قرار داده بود، آن هم جنبه‌های معنوی و عرفانی این عزیز بود. ایشان با حافظ خیلی مأنوس بود. وقتی شما وارد اتاق فخری‌زاده می‌شدید، دورتادور اتاق، اشعار حافظ بود که شما را مجذوب می‌کرد. وقتی با ایشان سر صحبت را باز می‌کردی، دنیایی از عمق، عرفان و شناخت را با خودش همراه داشت.»

دانشمندی گمنام با دستاوردهای علمی بزرگ

علی‌اکبر صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی، نیز درباره ابعاد شخصیت علمی و هسته‌ای شهید فخری‌زاده در مصاحبه‌ای با صداوسیما گفت: «شهید دکتر فخری‌زاده متخصص فیزیک و مهندسی هسته‌ای بود و دکترای خود را در حوزه نیوترون‌ها نوشتند که تز بسیار باارزشی بود. دکتر فخری‌زاده کارهای باارزش بسیاری انجام دادند؛ ایشان به اعتبار مسئولیت اجرایی‌ای که داشتند، نمی‌توانستند بسیاری از پروژه‌های علمی‌شان را منتشر کنند. حتی تا یکی‌دو سال گذشته نیز تصویری از ایشان در رسانه‌ها منتشر نشده بود.»

خودش را فدا کرد تا کشور آباد شود

برای آشنایی با دیگر ویژگی‌های شهید فخری‌زاده، گفتاری از دکتر سیدمحمودرضا آقامیری، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان تهران و از دوستان ایشان هم، درخور توجه است. او در پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری می‌نویسد: «درکنار این علم دارای خصوصیات جامع، اهل ادب، فلسفه و شعر بود. درعین‌حال نیازهای زمان خودش را می‌شناخت و می‌دانست در این زمان برای کارکردن باید خون داد، آبرو داد، زندگی داد و به‌عبارتی، زندگی خود را ویران کرد تا کشور خودش را آباد کند. مهربان و دلسوز بود. نکته خوبی که داشت شنونده خوبی بود. می‌شنید و تفکر می‌کرد و تصمیم می‌گرفت. به‌خاطر همین همه کسانی که با دکتر فخری‌زاده آشنایی دارند می‌دانند که با او راحت می‌توانستند حرف بزنند، چون حرف‌هایشان را کامل گوش می‌کرد و بعد اظهارنظر می‌کرد.»

دغدغه رهبر انقلاب درباره معیشت افرادی که بیمه ندارند

محمدصادق علیزاده در روایتی از جلسه شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی در حضور رهبر معظم انقلاب که با عنوان «خدای آن‌سوی اروند، همان خدای این سوی اروند است» آن را منتشر کرده، به مرور بیانات اخیر رهبر معظم انقلاب درباره معیشت افرادی که کارمند رسمی نیستند و بیمه ندارند، پرداخته است. متنی که منتشر شده است، این گونه آغاز می شود: ... جدیت و سنگینی جلسه بیشتر هم می‌شود، وقتی صحبت رهبر معظم انقلاب می‌رسد به تنگی معیشت مردم: «آن‌هایی که اصلا کارمند نیستند چه؟ آن‌هایی که تحت پوشش بیمه‌ای نیستند چه؟ این‌ها هم خیلی زیادند.» واکنش آقاست به خبرهایی که درباره «اضافه‌کمک اقتصادی» به مردم نقل می‌شود.

دفتر حفظ و نشر آثار مقام معظم رهبری

روحانی: نیت قوا خیر است اما کارها را باید پخته‌تر پیش ببریم

حجت‌الاسلام حسن روحانی، رئیس‌جمهور، خطاب به مجلس، قوه قضائیه و نیروهای مسلح، بیان کرد: هیچ عجله نکنیم و هول نشویم که کاری انجام دهیم. اشکالی ندارد، اگر دولت موفقیتی به دست آورد، آن موفقیت را تقدیم شما می کند. غصه نخورید که دولت مسائل را حل کرده و تمام می کند.

ایسنا

قالیباف: به‌دنبال خروج از برجام نیستیم

محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس، با اشاره به نقدهای مطرح‌شده درباره طرح اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها بیان کرد: اینکه گفته می‌شود این طرح به‌صورت غیرکارشناسی در مجلس تصویب شده، غیرمنطقی است؛ زیرا مجلس حدود چهار ماه روی این طرح در کمیسیون امنیت ملی با همکاری دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی و نظراتی که از سازمان انرژی اتمی و وزارت خارجه گرفته، کار کارشناسی انجام داده است و در این طرح به‌دنبال خروج از برجام نبوده‌ایم.

ایسنا

تحریم‌های تازه آمریکا علیه ایرانیان

وزارت خارجه آمریکا با صدور بیانیه‌ای، از اعمال تحریم علیه «گروه شهیدمیثمی» و رئیس آن، مهران ببری، خبر داد. این دو به اتهام ارتباط با سازمان پژوهش‌های نوین دفاعی در لیست تحریم‌ها قرار گرفته‌اند.

ایسنا

ظریف: بایدن حسن نیت خود را نشان دهد

محمدجواد ظریف، وزیر خارجه، نوشت: ایران در ۱۵ گزارش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، حسن نیت خود را ثابت کرده است. دولت بایدن باید حسن نیت خود را با پیروی کامل از قطعنامه ۲۲۳۱ و پایان‌دادن به جنگ اقتصادی ترامپ علیه ایرانیان نشان دهد. در آن زمان ایران از اقدامات جبرانی خودش ذیل برجام بازمی‌گردد.

توئیتر

واکنش ایران به توئیت اخیر مقام سعودی

سعید خطیب‌زاده، سخنگوی وزارت خارجه ایران، در واکنش تند به توئیت الجبیر سعودی در پیام توئیتری نوشت: همه گروه‌های تروریستی در منطقه ما آموزش‌دیده مدارس و مکتب زیر حمایت مالی عربستان سعودی هستند.

ایسنا

اعتراف وزیر اطلاعات صهیونیستی به شناسایی شهید فخری‌زاده

وزیر اطلاعات رژیم صهیونیستی اعتراف کرد که «فخری‌زاده را شناسایی سپس تعقیب کردیم و فهمیدیم که درحال انجام چه کارهایی است.» الی کوهن مدعی شد که شهید فخری‌زاده در پروژه‌ای فعالیت داشت که خاورمیانه و همه جهان را به خطر می‌انداخت.

ایسنا

واکنش بایدن به ترور شهید فخری‌زاده

جو بایدن، رئیس‌جمهور منتخب آمریکا، در گفت‌وگو با سی‌ان‌ان گفت که سخت است بگوید این ترور چه میزان تعاملات او با تهران را پیچیده خواهد کرد. ازسویی الیوت آبرامز، نماینده ویژه آمریکا در امور ایران و ونزوئلا، گفت که احتمالا ایران تا سرکار آمدن جو بایدن، رئیس‌جمهور منتخب آمریکا، از اقدام برای گرفتن انتقام ترور محسن فخری‌زاده، خودداری می‌کند و تا آن زمان اقدامی نخواهد کرد.

ایسنا

واعظی: مجلس با شورای عالی امنیت ملی هماهنگ نکرده است

رئیس‌دفتر رئیس‌جمهوری درباره مصوبه اخیر مجلس گفت: رئیس شورای عالی امنیت ملی، آقای رئیس‌جمهور است. مجلس هیچ هماهنگی‌ای با شورای عالی امنیت ملی نکرده است. محمود واعظی افزود: می‌گویند که با دبیرخانه هماهنگی کرده‌اند. دبیرخانه که به‌تنهایی جایگاهی ندارد! دبیرخانه باید مقدمات کار را آماده کند، برای اینکه طرح در جلسه شورای عالی مطرح شود.

برنا

واکنش عباس عبدی به مصوبه ضدبرجامی مجلس

عباس عبدی، روزنامه‌نگار و فعال سیاسی اصلاح‌طلب، نوشت: این ماده آخر، طرح جدید مجلس است که در قوانین دیگر ندیده‌ام. به این معناست که اگر فقط این قانون اجرا نشود مجازات دارد، بی‌خیال بقیه قوانین! اگر این مجازات برای اجرانشدن همه قوانین بود، آن وقت بیشتر آقایان به‌ویژه دوستانشان در حبس بودند.

توئیتر

محمد سالاری، رئیس شورای مرکزی حزب همبستگی ایران اسلامی: تندروهای اصولگرا، پایداری‌ها و نواصولگریان بر سر انتخابات هیئت‌رئیسه مجلس با تقسیم مناصب میان خود به اجماع ظاهری رسیدند و بخش سنتی و در اقلیت اصولگرا را نادیده گرفتند. بنابراین وحدت ظاهری اصولگرایان آتش زیر خاکستر است.

ایرنا

چین؛ بزرگ‌ترین تهدید علیه آمریکا

هدی جاودانی
h.javdani@shahraranews.ir

ترجمه روز

CNN بلندپایه‌ترین مقام اطلاعاتی آمریکا روز پنجشنبه هشدار داده است که چین خود را برای مقابله‌ای بلندمدت با آمریکا آماده می‌کند. جان راتکلیف، رئیس سازمان اطلاعات ملی آمریکا، در سرمقاله خود در وال‌استریت ژورنال، چین را «بزرگ‌ترین تهدید برای آمریکا و دموکراسی در سراسر جهان از زمان جنگ جهانی دوم» دانسته و همچنین، این کشور را به اعمال نفوذ بر چندین نفر از اعضای کنگره و اثرگذاری بر انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا متهم کرده است. یادداشت راتکلیف به‌دنبال اقدامات اخیر دولت ترامپ علیه چین، از جمله محدودکردن صدور روادید برای اعضای حزب کمونیست چین و همچنین رونمایی از تحریم‌هایی جدید علیه کمپانی‌های چینی منتشر شده است.

پیش از این، دولت ترامپ، به‌دنبال تهدید شهروندان آمریکایی توسط دیپلمات‌های چینی، به این کشور دستور داده بود که کنسولگری خود را در هوستون تعطیل کند. پمپئو، وزیر امور خارجه آمریکا، نیز اوایل سال جاری حزب کمونیست چین را «بزرگ‌ترین تهدید عصر حاضر» خوانده بود.

راتکلیف در مقاله روز پنجشنبه خود، برخلاف اظهارات گذشته‌اش، با لحنی تند اعلام کرد که دولت ترامپ قصد دارد در روزهای پایانی خود، قدرتش را به چین اثبات کند. او رویکرد جاسوسی چین را بر سه محور «سرقت، کپی و جایگزینی» توصیف و این کشور را به سرقت حقوق معنوی شرکت‌های آمریکایی، کپی‌برداری از فناوری و حذف کمپانی‌های آمریکایی از بازار جهانی متهم کرد.

به‌دنبال انتشار این سرمقاله، سخنگوی سفارت چین در واشنگتن، اتهامات راتکلیف، رئیس سازمان اطلاعات ملی آمریکا، را «تحریف واقعیت» دانست و اعلام کرد که چنین اظهاراتی برخاسته از تعصبات ایدئولوژیک عده‌ای در آمریکاست.